

MARIESTAD

**Riktlinje för godkännande av
enskild huvudman för förskola,
tillsyn i fristående förskolor,
fritidshem och pedagogisk
omsorg samt insyn i fristående
skolor och fristående skolor
med fritidshem
Sektor utbildning**

**Antagen av
utbildningsnämnden**

2015-09-08

Senast reviderad:

2019-02-19

Innehållsförteckning

1. Inledning.....	3
1.1. Syfte.....	3
1.2. Ansvar.....	3
2. Godkännande av enskild huvudman för fristående förskola.....	4
2.1 Innehåll.....	4
2.2 Rapportering.....	4
3. Tillsyn vid fristående förskola och fristående fritidshem.....	5
3.1 Innehåll.....	5
3.2 Rapportering.....	5
3.3 Ingripande vid tillsyn.....	5
3.4 Frekvens.....	6
4. Insyn fristående skolor och fritidshem som tillhör en skola.....	6
4.1 Innehåll.....	6
4.2 Planering av insyn.....	7
4.3 Rapportering.....	7
5. Insyn fristående gymnasieskolor annan kommun.....	7
6. Referenser.....	7
7. Bilagor.....	8

1. Inledning

1.1. Syfte

- Den kommunala tillsynen i fristående förskolor och insynen i fristående skolor ska innebära ett informationsutbyte för nämndens helhetsbild av skolverksamheten i kommunen.
- Kommunen ska som huvudman för skolväsendet fullgöra sitt ansvar för att tillse att alla barn i skolpliktig ålder får föreskriven utbildning.
- Kommunen ska med ansvar för skolplikten se till att de elever som inte går i någon av kommunens egna grundskolor får föreskriven utbildning på annat sätt.
- Kommunen ska med ansvar för skolplikten ha en planering för att antal utbildningsplatser finns i den omfattning som behövs med hänsyn till antal elever i kommunen.
- Kommunen ska ha insyn i hur den fristående verksamheten utvecklas kvantitativt och kvalitativt samt om verksamhetens stabilitet.
- Kommunen ska tillgodose allmänhetens behov av information.
- Kommunen ska ha insyn i den fristående skolans klagomålshantering och kunna göra en bedömning av om klagomål ska rapporteras vidare till Skolinspektionen för behandling av ärendet inom ramen för Skolinspektionens tillsynsansvar.

1.2. Ansvar

Chef för förskola och pedagogisk omsorg, sektor utbildning, är enligt delegation, ansvarig för tillsyn. Ett godkännande av enskild huvudman för att starta och bedriva fristående förskola i Mariestads kommun ska avse viss förskolenhet och godkänns av kommunen, utbildningsnämnden.

Utbildningschef, sektor utbildning, är enligt delegation, ansvarig för insyn.

Kvalificerad utredare, sektor utbildning, är ansvarig för att riktlinjen revideras årligen.

2. Godkännande av enskild huvudman för fristående förskola

Ett godkännande av enskild huvudman för att starta och bedriva fristående förskola i Mariestads kommun ska avse viss förskolenhet och godkänns av kommunen, utbildningsnämnden.

Mariestads kommun ska lämna bidrag till den fristående förskolan för varje barn vid förskolenheten. Bidraget består av ett grundbelopp och i vissa fall av ett tillägsbelopp och bedöms på samma sätt som den kommunala elevpengen.

2.1 Innehåll

Sektor utbildning ansvarar för hur godkännandet genomförs. Som grund för bedömningen granskas relevanta dokument avseende den fristående förskolan och dess ägare/ledning. Bedömning görs om den enskilda huvudmannen:

- har insikt i de föreskrifter som gäller för verksamheten
- har ekonomiska förutsättningar att följa de föreskrifter som gäller för verksamheten
- har förutsättningar att följa de föreskrifter som gäller för utbildningen
- i övrigt bedöms lämplig

Krav för godkännande är att den fristående förskolan ska vara öppen för alla barn som ska erbjudas förskola. De allmänna bestämmelserna om förskola i skollagen gäller även för fristående förskolor.

Vid prövning av godkännande av fristående förskola bör prövningen/processen, utöver insamlande och granskande av relevanta dokument, även innehålla besök i aktuella lokaler och fristående verksamhet samt samtal med huvudman. Sektor utbildning har tagit fram ett bedömningsunderlag att använda som stöd vid prövningen (bilaga 1).

2.2 Rapportering

Efter prövning för godkännande av fristående förskola skrivs ett beslut. Beslutet kan avse antingen ett godkännande eller ett avslag och ska motiveras därefter. Beslutet kan även innehålla krav om att vissa förutsättningar ska uppfyllas för ett slutligt godkännande. Godkännandet beslutas av utbildningsnämnden.

3. Tillsyn vid fristående förskola och fristående fritidshem

Verksamhet vid fristående förskola och fristående fritidshem (det vill säga sådana fritidshem som inte anordnas av en fristående skola) vars huvudman kommunen har godkänt och pedagogisk omsorg vars huvudman kommunen har förklarat ha rätt till bidrag står under tillsyn av Mariestads kommun, utbildningsnämnden.

Utbildningsnämnden har rätt att granska den fristående verksamheten, inhämta upplysningar och ta del av handlingar som behövs för tillsynen. Utbildningsnämnden ska även, inom ramen för sin tillsyn, lämna råd och vägledning.

3.1 Innehåll

Sektor utbildning ansvarar för hur tillsynen genomförs. Som grund för bedömningen granskas dokument som är relevanta avseende den fristående verksamheten och dess ägare/ledning.

För att sektor utbildning ska kunna bilda sig en uppfattning om kvaliteten ska tillsynen även innehålla besök i den fristående verksamheten samt samtal med vårdnadshavare, personal, skolledning och huvudman.

Utifrån iakttagelser vid besök ska en bedömning göras om verksamheten uppfyller lagar och föreskrifter. Sektor utbildning har tagit fram ett bedömningsunderlag att använda som stöd vid tillsynen (bilaga 2). Sektor utbildning skriver ett utlåtande som skickas till den fristående verksamheten för granskning.

3.2 Rapportering

Vid varje enskild tillsyn skrivs ett beslut som kan mynna ut i antingen ett ingripande eller ett konstaterande om att kvalitetsaspekterna är uppfyllda. Tillsynen beslutas av chef för förskola och pedagogisk omsorg, enligt delegation.

3.3 Ingripande vid tillsyn

Om det vid tillsyn framkommer brister i verksamheten utifrån skollag, läroplan eller annan relevant lagstiftning kan utbildningsnämnden besluta om ingripande i form av anmärkning, föreläggande, återkallelse eller tillfälligt verksamhetsförbud. Nämnden kan under vissa förutsättningar även avstå från ingripande.

3.4 Frekvens

De fristående verksamheterna ska besökas för tillsyn vart tredje år samt vid andra tillfällen när sektor utbildning bedömer att det finns skäl. Nystartad verksamhet ska besökas inom sex månader från det att verksamheten startar för att säkerställa att verksamheten överensstämmer med beviljad ansökan.

4. Insyn fristående skolor och fritidshem som tillhör en skola

De fristående skolorna och fritidshem som tillhör en skola står under Skolinspektionens tillsyn. Den kommun, där den fristående skolan eller en fristående skola som anordnar fritidshem är belägen, har rätt till insyn i verksamheten. Regleringen om insyn i skollagen är likalydande för förskoleklass, grundskola, grundsärskola, gymnasieskola, gymnasiesärskola och fritidshem.

Med insyn i verksamheten avses att kommunen fortlöpande ska kunna hålla sig informerad om hur verksamheten vid den fristående skolan utvecklas. Rätten till insyn innebär dock inte någon rätt för kommunen att göra påpekanden gentemot den fristående skolan eller begära förändringar i verksamheten genom till exempel förelägganden. Om en kommun ändå upptäcker att en skola har allvarliga kvalitetsbrister bör kommunen meddela Skolinspektionen som därefter ska besluta om tillsyn ska genomföras. Kommunen kan inte kräva att de fristående skolorna deltar i kommunens uppföljning och utvärdering. Däremot finns inget hinder att kommunen erbjuder de fristående skolorna att delta.

Grunden för kommunens insyn ska vara en god kommunikation med alla fristående skolors huvudmän. Kommunens intresse av att utöva sin rätt till insyn ska balanseras mot de fristående skolornas affärsmässiga intressen av skydd mot insyn.

4.1 Innehåll

Några områden, där kommunens nytta av insynen särskilt framträder, är hur den fristående verksamheten utvecklas både kvantitativt och kvalitativt, att tillgodose allmänhetens behov av information, skolpliktsbevakning och verksamhetens stabilitet. Sektor utbildning följer den offentliga statistiken på friskolornas förutsättningar och måluppfyllelse, såsom meritvärden och resultat på nationella prov.

Klagomål som kommer till sektor utbildnings kännedom följs skyndsamt upp. Sektor utbildning gör en bedömning om klagomålet ska anmälas till

Skolinspektionen eftersom kommunen själv inte har rätt att begära rättelse av en fristående skola.

4.2 Planering av insyn

Utbildningschefen bjuder in de fristående skolorna till protokollförda dialogmöten tre gånger per år, i januari, maj och september.

Åtterrapporering till nämnd sker årligen i februari.

De fristående skolorna erbjuds årligen att delta vid sektor utbildnings gemensamma rättningsdagar av nationella prov samt andra kommungemensamma insatser som bedöms gynna friskolans elever.

Dokument som årligen efterfrågas från friskolorna, se bilaga 3 ”Dokumentation som årligen inhämtas/efterfrågas”:

4.3 Rapportering

Alla klagomål som kommer till sektor utbildning diarieförs i klagomålshanteringen. Rapportering kring klagomål som berör fristående skolor och fritidshem sker till utbildningsnämnden.

5. Insyn fristående gymnasieskolor annan kommun

Sektor utbildning kontaktar årligen Lidköping och Skövde kommun för att ta del av handlingar gällande protokoll och bedömningar från insyn av fristående gymnasieverksamhet i respektive kommun.

6. Referenser

- 2 kap. 5-5 b §§ skollagen
- 9 kap. 22 § skollagen
- 10 kap. 41 § skollagen
- 11 kap. 40 § skollagen
- 14 kap. 18 § skollagen
- 15 kap. 34 § skollagen
- 18 kap. 37 § skollagen
- 26 kap. 2, 4, 6-16, 18 §§ skollagen

7. Bilagor

Mall - Bedömningsunderlag för godkännande av enskild huvudman
för förskola (bilaga 1)

Mall - Bedömningsunderlag för tillsyn av enskild huvudman för förskola (bilaga 2)

Dokumentation som årligen inhämtas/efterfrågas (bilaga 3)